

УДК 336.64:631.16:339.187.62

В. М. Гаврилюк,

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем, Заклад вищої освіти "Подільський державний університет",
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4685-5544>**В. В. Лаврук,**

д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем, Заклад вищої освіти
"Подільський державний університет", м. Кам'янець-Подільський, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0778-7227>**Ю. А. Гайбура,**

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Заклад вищої освіти "Подільський державний університет",
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2267-4968>

DOI: 10.32702/2306-6792.2026.9.92

ОЦІНКА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО ЛІЗИНГУ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА РИЗИКИ

V. Havryliuk,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Banking, Insurance and Electronic Payment Systems, Higher Education Institution "Podillia State University", Kamianets-Podilskyi, Ukraine

V. Lavruk,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor at the Department of Finance, Banking, Insurance and Electronic Payment Systems, Higher Educational Institution "Podillia State University", Kamianets-Podilskyi, Ukraine

Yu. Haibura,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Banking, Insurance and Electronic Payment Systems, Higher Educational Institution "Podillia State University", Kamianets-Podilskyi, Ukraine

ASSESSMENT OF THE SOLVENCY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN THE SYSTEM OF INTERNATIONAL LEASING: MODERN APPROACHES AND RISKS

У статті досліджено теоретичні та методичні підходи до оцінки платоспроможності аграрних підприємств у системі міжнародного лізингу. Обґрунтовано сутність платоспроможності як ключового індикатора фінансової стійкості та здатності суб'єктів господарювання виконувати зобов'язання за лізинговими угодами. Визначено особливості функціонування аграрних підприємств, зокрема сезонність виробництва, залежність від природно-кліматичних умов і цінову волатильність, які суттєво впливають на формування грошових потоків. Розкрито специфіку міжнародного лізингу як інструменту фінансування оновлення матеріально-технічної бази та визначено основні ризики його застосування, серед яких валютні, інституційні та ринкові. Запропоновано комплексний підхід до оцінки платоспроможності лізингоотримувачів, що поєднує аналіз фінансових показників із прогнозуванням грошових потоків та врахуванням зовнішніх факторів впливу. Узагальнено ключові фактори оцінювання платоспроможності аграрних підприємств у міжнародному лізингу. Отримані результати можуть бути використані лізинговими компаніями та фінансовими установами для підвищення обґрунтованості управлінських рішень і мінімізації ризиків реалізації лізингових проектів.

The article examines theoretical and methodological approaches to assessing the solvency of agricultural enterprises within the system of international leasing. The essence of solvency is substantiated as a key indicator of financial stability and the ability of business entities to fulfill their obligations under leasing agreements in both the short and long term. Special attention is paid to the sectoral specifics of agricultural enterprises, in particular the seasonality of production processes, dependence on natural and climatic conditions, and price volatility in agricultural markets, which significantly affect the formation and stability of cash flows. The role of international leasing as an effective financial instrument for modernizing the material and technical base of enterprises is determined, especially under conditions of limited access to traditional credit resources and increasing cost of capital.

The study identifies and systematizes the main risks inherent in international leasing operations, including currency, institutional, legal, and market risks, which increase the level of uncertainty in financial decision-making. It is proved that traditional approaches to solvency assessment based solely on financial ratios are insufficient in the context of long-term leasing relationships. In this regard, a comprehensive approach to assessing the solvency of lessees is proposed, which combines classical financial analysis with cash flow forecasting and takes into account both internal and external factors influencing enterprise performance.

Particular emphasis is placed on the need to consider the currency structure of revenues and liabilities, the level of diversification of production, the availability of insurance protection, and the adaptability of enterprises to changes in the external environment. The key factors influencing the solvency of agricultural enterprises in the context of international leasing are generalized and structured. The practical significance of the obtained results lies in the possibility of their application by leasing companies and financial institutions to improve the validity of managerial decisions, enhance risk assessment procedures, and minimize the probability of default in leasing projects.

Ключові слова: платоспроможність, фінансова стійкість, оцінка фінансового стану, аграрні підприємства, міжнародний лізинг, управління грошовими потоками, фінансові ризики, фінансовий аналіз.

Key words: solvency, financial stability, assessment of financial condition, agricultural enterprises, international leasing, cash flow management, financial risks, financial analysis.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасних умовах розвитку аграрного сектору та поглиблення міжнародної економічної інтеграції особливого значення набувають інструменти залучення інвестиційних ресурсів, серед яких важливе місце посідає міжнародний лізинг. Його використання сприяє оновленню матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств без значних одноразових капіталовкладень, що є особливо актуальним в умовах обмеженого доступу до банківського кредитування та високої вартості фінансових ресурсів.

Водночас ефективність реалізації лізингових угод значною мірою залежить від рівня платоспроможності лізингоотримувачів, яка визначає їх здатність виконувати фінансові зобов'язання в довгостроковій перспективі. Для аграрних підприємств ця проблема ускладнюється впливом галузевих особливостей, зокрема

сезонності виробництва, залежності від природно-кліматичних умов, цінової волатильності та високого рівня ризикованості діяльності.

Додаткові виклики виникають у контексті міжнародного лізингу, де на фінансову стійкість підприємств впливають валютні, інституційні та правові ризики. Це зумовлює необхідність удосконалення підходів до оцінювання платоспроможності аграрних підприємств із урахуванням як фінансових показників, так і специфічних факторів зовнішнього середовища.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз наукових досліджень свідчить, що проблематика забезпечення платоспроможності підприємств та її впливу на ефективність фінансових інструментів, зокрема міжнародного лізингу, перебуває в центрі уваги як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Значна частина наукових праць присвячена питанням оцін-

ки фінансового стану підприємств, який розглядається як інтегральна характеристика їх здатності до стабільного функціонування та виконання фінансових зобов'язань.

Теоретико-методичні засади аналізу фінансового стану та платоспроможності підприємств розкрито у працях таких вітчизняних учених, як І.О. Бланк, А.М. Поддєрьогін, В.М. Опарін, О.О. Терещенко, які обґрунтовують необхідність комплексного підходу до оцінювання фінансових можливостей суб'єктів господарювання.

Особливості оцінки фінансового стану саме аграрних підприємств досліджуються у працях М.Я. Дем'яненка, П.Т. Саблука, де підкреслюється необхідність урахування галузевої специфіки, зокрема сезонності виробництва, залежності від природно-кліматичних умов та високого рівня ризикованості діяльності.

Проблематика розвитку лізингових відносин та їх ролі у фінансовому забезпеченні підприємств висвітлена у наукових працях А.М. Корсуна [1], Трусової Н. В., Тулуша Л. Д., Дарагана А. М. [2], Пащенко Ю. [3]. Дослідники відзначають, що лізинг є ефективним інструментом інвестування та оновлення основних засобів, особливо в умовах обмеженого доступу до банківського кредитування. Водночас серед стримуючих факторів розвитку лізингових операцій вони виокремлюють недостатній рівень платоспроможності потенційних лізингоотримувачів.

Зарубіжні науковці, зокрема S. Ross, R. Westerfield, J. Jaffe, [4] Onofri L., Trestini S., Mamine F., Loughrey J. [5] приділяють значну увагу оцінці кредитоспроможності та фінансової стійкості підприємств, розробляючи моделі прогнозування банкрутства та оцінки ризиків. Проте їх підходи здебільшого орієнтовані на кредитні відносини і не повною мірою враховують специфіку лізингового фінансування.

Попри значну кількість наукових напрацювань, питання оцінки платоспроможності сільськогосподарських підприємств у контексті міжнародного лізингу залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, потребують подальшого розвитку методичні підходи до комплексного врахування галузевих, валютних та інституційних ризиків, що впливають на ефективність лізингових операцій.

Таким чином, узагальнення наукових джерел свідчить про наявність ґрунтовної теоретичної бази з питань оцінки фінансового стану підприємств і розвитку лізингових відносин, однак недостатня увага до взаємозв'язку платоспроможності аграрних підприємств та

ефективності міжнародного лізингу зумовлює актуальність подальших досліджень у даному напрямі.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних підходів до оцінки платоспроможності аграрних підприємств у системі міжнародного лізингу з урахуванням галузевої специфіки та впливу валютних, ринкових і інституційних ризиків, а також у визначенні напрямів удосконалення методики оцінювання фінансових можливостей лізингоотримувачів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У контексті сучасних трансформацій світової економіки та поглиблення інтеграційних процесів особливої актуальності набуває міжнародний лізинг як ефективний інструмент фінансування оновлення матеріально-технічної бази підприємств. Його значення зростає в умовах обмеженого доступу до довгострокових кредитних ресурсів, підвищеної вартості капіталу та необхідності впровадження інноваційних технологій, зокрема в аграрному секторі [6, 7].

Міжнародний лізинг являє собою форму фінансово-інвестиційних відносин, за якої лізингодавець і лізингоотримувач перебувають у різних країнах, а об'єкт лізингу, як правило, постачається із зовнішніх ринків. Такий механізм дозволяє підприємствам залучати сучасне обладнання та техніку без значних одноразових капітальних витрат, розподіляючи фінансове навантаження у часі [6, 8].

Актуальність використання лізингу за участю іноземного капіталу в аграрному виробництві зумовлена необхідністю технічного переоснащення галузі, підвищення продуктивності та конкурентоспроможності на світових ринках продовольства. Водночас цей інструмент відкриває можливості доступу до передових технологій, що сприяє підвищенню ефективності використання ресурсного потенціалу підприємств.

Разом із тим, міжнародний лізинг супроводжується підвищеним рівнем ризиків, серед яких валютні коливання, політична та економічна нестабільність, відмінності у правовому регулюванні та податкових режимах різних країн. Це обумовлює необхідність більш ґрунтовного підходу до оцінки платоспроможності потенційних лізингоотримувачів, враховуючи не лише їх фінансовий стан, але й здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища [8, 9].

Таким чином, міжнародний лізинг виступає важливим інструментом фінансового забезпечення розвитку підприємств, зокрема в аграрному секторі, однак ефективність його застосування значною мірою залежить від якості оцінювання фінансових можливостей та ризиків учасників лізингових відносин.

Ряд науковців характеризують платоспроможність, як здатність підприємства виконувати свої зобов'язання. Так, Тарасенко Н.В. [10, с. 386] зазначає, що "платоспроможність — це наявність у підприємства коштів для погашення ним у встановлений термін і в повному обсязі боргових зобов'язань, які впливають із кредитних та інших операцій грошового характеру". Дослідники Є.В. Мних [11], Г.В. Савицька [12, с. 636] тісно пов'язують платоспроможність з фінансовою стійкістю.

Аналіз наукових підходів до трактування зазначеної категорії дає змогу сформулювати узагальнене бачення її економічної сутності. Платоспроможність підприємства доцільно розглядати як його здатність своєчасно та в повному обсязі виконувати фінансові зобов'язання за рахунок наявних ліквідних ресурсів. Основними джерелами їх покриття виступають надходження від реалізації продукції (робіт, послуг), а в окремих випадках — кошти, отримані від відчуження активів [13, 14].

Водночас у науковій літературі трапляються підходи, відповідно до яких поняття платоспроможності ототожнюється з кредитоспроможністю, що є дискусійним. Таке зміщення акцентів фактично зводить оцінювання сільськогосподарського одержувача лізингових послуг до характеристик традиційного позичальника, що, у свою чергу, спрощує природу лізингових відносин і наближує їх до кредитних. На наш погляд, подібне звуження є методично необґрунтованим, оскільки структура лізингових платежів включає не лише фінансово-кредитну складову, але й інші елементи (комісійні, страхові, сервісні тощо), які необхідно враховувати при комплексній оцінці фінансових можливостей лізингоотримувача.

Отже, платоспроможність сільськогосподарського лізингоотримувача — це прогнозний рівень його здатності вчасно і повністю розраховуватись за своїми зобов'язаннями перед іншими суб'єктами фінансового лізингу.

Процедура оцінювання платоспроможності сільськогосподарського підприємства, як потенційного учасника лізингової угоди є ключовим етапом прийняття управлінських рішень, оскільки дозволяє лізингодавцю не лише ідентифікувати рівень ризику за конкретною уго-

дою, а й визначити загальну доцільність та ефективність здійснення даної операції.

Традиційно оцінка платоспроможності підприємств базується на аналізі їх фінансового стану. У практиці лізингових компаній для цього застосовується система фінансових індикаторів, які комплексно відображають діяльність суб'єкта господарювання. Зокрема, виокремлюють такі групи показників: майнового стану, ділової активності, рентабельності, фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, а також доходності корпоративних прав [13].

Водночас у більшості випадків оцінювання платоспроможності зводиться до аналізу фінансових коефіцієнтів на основі звітності, що подається майбутнім реципієнтом лізингового фінансування. Попри те, що такий підхід сприяє зниженню ризиків реалізації лізингових проектів, він не позбавлений недоліків. По-перше, поза увагою часто залишається вплив ринкової кон'юнктури на результати діяльності підприємства. По-друге, акцент робиться переважно на ретроспективній оцінці фінансового стану, тоді як прогнозні показники, що є критично важливими з огляду на довгостроковий характер лізингових відносин, враховуються недостатньо.

Логічним продовженням наведеного підходу є необхідність розширення інструментарію оцінювання платоспроможності лізингоотримувача з урахуванням не лише ретроспективних, але й перспективних параметрів його діяльності. Зокрема, доцільним є поєднання традиційного фінансового аналізу з елементами прогнозування грошових потоків, що дозволяє оцінити спроможність підприємства генерувати достатній обсяг фінансових ресурсів для своєчасного виконання лізингових зобов'язань у майбутньому.

Важливим доповненням до існуючих підходів є врахування галузевої специфіки функціонування аграрних підприємств, для яких характерними є сезонність виробництва, залежність від природно-кліматичних умов, цінова волатильність на аграрну продукцію та підвищений рівень ризикованості господарської діяльності. У зв'язку з цим оцінка платоспроможності повинна включати аналіз стабільності грошових надходжень, диверсифікації виробництва, наявності довгострокових контрактів на реалізацію продукції, а також рівня страхового покриття ризиків [15].

Оцінка платоспроможності потенційного сільськогосподарського учасника міжнародного лізингу має низку специфічних особливос-

тей, що зумовлені як галузевими характеристиками аграрного виробництва, так і міжнародним характером лізингових відносин. Фактори оцінки платоспроможності аграрних підприємств у системі міжнародного лізингу представлені в табл. 1.

Узагальнення наведених факторів дозволяє сформулювати комплексний підхід до оцінки платоспроможності аграрних підприємств у системі міжнародного лізингу, що враховує як фінансові, так і нефінансові аспекти їх діяльності.

Насамперед, визначальним чинником є сезонність грошових потоків. У сільському господарстві надходження доходів мають

нерівномірний характер і концентруються після реалізації врожаю, що потребує узгодження графіка лізингових платежів із виробничим циклом. Відповідно, при оцінці платоспроможності доцільно аналізувати не лише річні показники, а й помісячну або поквартальну динаміку грошових потоків [16].

Другою важливою особливістю є висока залежність від природно-кліматичних умов. Урожайність, а отже і фінансові результати підприємства, значною мірою залежать від погодних факторів, що підвищує рівень невизначеності. У зв'язку з цим необхідним є врахування наявності страхового захисту, використання

Таблиця 1. Фактори оцінки платоспроможності аграрних підприємств у системі міжнародного лізингу

Група факторів	Конкретні фактори	Характер впливу на платоспроможність	Особливості врахування в міжнародному лізингу
Фінансові	Ліквідність, платоспроможність, рентабельність, фінансова стійкість, грошові потоки	Визначають здатність підприємства виконувати поточні та довгострокові зобов'язання	Аналіз доповнюється прогнозуванням грошових потоків на весь строк лізингової угоди
Виробничо-галузеві	Сезонність виробництва, урожайність, залежність від природно-кліматичних умов, структура виробництва	Формують нерівномірність надходжень та рівень ризику діяльності	Потребують узгодження графіка лізингових платежів із виробничим циклом
Ринкові	Цінова волатильність на аграрну продукцію, попит на продукцію, конкуренція	Впливають на доходи підприємства та стабільність грошових надходжень	Враховуються через сценарний аналіз та оцінку чутливості доходів до змін цін
Валютні	Коливання валютних курсів, валютна структура доходів і витрат	Визначають реальне фінансове навантаження за зобов'язаннями	Критично важливі при номінуванні лізингових платежів в іноземній валюті; потребують хеджування
Інституційні	Податкове законодавство, митне регулювання, валютний контроль, правове середовище	Впливають на загальні умови ведення діяльності та виконання контрактів	Враховується різниця юрисдикцій між сторонами лізингової угоди
Інвестиційно-технологічні	Рівень технічного забезпечення, ефективність використання обладнання, інноваційність	Визначають здатність генерувати доходи для обслуговування зобов'язань	Оцінюються ефективність використання об'єкта лізингу
Управлінські	Якість менеджменту, фінансове планування, досвід роботи	Впливають на ефективність прийняття фінансових рішень	Враховується здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища
Контрактні (лізингові)	Умови договору, структура платежів, терміни, відсоткові ставки	Формують фінансове навантаження на підприємство	Аналізуються індивідуальні параметри лізингової угоди

Джерело: авторська розробка.

агротехнологій та рівня диверсифікації виробництва.

Суттєвим аспектом є також цінова волатильність на аграрних ринках, особливо в умовах інтеграції у світові ринки. Коливання світових цін на сільськогосподарську продукцію безпосередньо впливають на доходи підприємства, що ускладнює прогнозування його платоспроможності на весь період дії лізингового контракту.

Для міжнародного лізингу характерною є валютна складова ризику. У разі, якщо лізингові платежі номіновані в іноземній валюті, важливо оцінити валютну структуру доходів підприємства та його здатність хеджувати валютні ризики. Девальваційні процеси можуть суттєво вплинути на реальне фінансове навантаження на лізингоотримувача.

Окремої уваги потребує інституційне та правове середовище. Учасники міжнародного лізингу функціонують у різних юрисдикціях, що передбачає врахування особливостей податкового законодавства, митного регулювання, валютного контролю та захисту прав власності. Це впливає як на структуру угоди, так і на ризики її реалізації [16].

Крім того, важливою є специфіка активів, що передаються в лізинг. У сільському господарстві це, як правило, техніка або обладнання, ефективність використання яких залежить від технологічного рівня підприємства, його виробничих масштабів та кваліфікації персоналу. Недостатній рівень використання активу може знижувати здатність генерувати доходи для обслуговування зобов'язань.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НАУКОВИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, оцінка платоспроможності аграрного підприємства в умовах міжнародного лізингу повинна мати комплексний характер і поєднувати фінансовий аналіз із врахуванням галузевих, валютних, ринкових та інституційних факторів, що дозволяє більш об'єктивно визначити рівень ризику та прийняти обґрунтовані рішення щодо укладання лізингової угоди.

Крім того, доцільно враховувати параметри конкретної лізингової угоди, зокрема структуру лізингових платежів, валюту фінансування, терміни дії контракту та можливі коливання відсоткових ставок. Це дозволяє більш точно оцінити фінансове наван-

таження на лізингоотримувача та його здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Отже, удосконалення підходів до оцінки платоспроможності лізингоотримувачів у сфері аграрного виробництва потребує комплексного поєднання кількісних і якісних методів аналізу, що сприятиме підвищенню обґрунтованості управлінських рішень лізингодавців та мінімізації ризиків реалізації лізингових проектів.

Література:

1. Корсун А. С. Особливості функціонування та розвитку лізингових відносин в аграрних підприємствах. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2016. Вип. 1. С. 124—127. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0000672821> (дата звернення: 10.04.2026).

2. Трусова Н. В., Тулуш А. Д., Дараган А. М. Теоретичні аспекти лізингового фінансування суб'єктів аграрного бізнесу. Економіка та суспільство. 2025. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-108> (дата звернення: 16.04.2026).

3. Pashchenko Y. State and prospects of functioning of the market of leasing services in agriculture. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. 2020. vol. 6, No. 2. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2020-06.02.06> (дата звернення: 15.04.2026).

4. Ross S.A., Westerfield R.W., Jaffe J. Corporate Finance. 12th ed. New York: McGraw-Hill Education, 2019. 1008 p., URL: <https://www.amazon.com/Corporate-Finance/dp/1260091872>

5. Onofri L., Trestini S., Mamine F., Loughrey J. Understanding agricultural land leasing in Ireland: a transaction cost approach, Agricultural and Food Economics. 2023. Vol. 11, No. 1. Art. 6. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40100-023-00239-6>

6. International Finance Corporation. Leasing in Development: Guidelines for Emerging Markets, Washington, DC, IFC, 2020, URL: <https://www.ifc.org> (дата звернення: 15.04.2026).

7. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Agricultural Finance and Leasing for Small and Medium Enterprises. Rome, FAO, 2022. URL: <https://www.fao.org> (дата звернення: 15.04.2026).

8. European Bank for Reconstruction and Development. Leasing Sector Development Report, London, EBRD, 2022. URL: <https://www.ebrd.com> (дата звернення: 15.04.2026).

9. Андрос С. В. Фінансово-кредитні інструменти забезпечення розвитку підприємств

АПК в умовах повоєнного відновлення України. Економічний журнал Одеського політехнічного університету. 2024. № 4. С. 45—52. URL: <https://economics.op.edu.ua/ejoru/2024/No4/5.pdf> (дата звернення: 20.04.2026).

10. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. Львів: ЛБІ НБУ, 2000. 485 с.

11. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури. 2003. 412 с.

12. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Знання, 2007. 668 с.

13. Гаврилюк В. Скорингова модель як метод оцінки платоспроможності Економіка та суспільство. 2021. № 27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-22>

14. Агролізинг у 2025 році: можливості фінансування агробізнесу. OTP Leasing Україна. 2025. URL: <https://otpleasing.com.ua/press/vse-pro-agrolizyng-u-2025-rotsi/> (дата звернення: 20.04.2026).

15. Гаврилюк В.М. Особливості розвитку страхування ризиків фінансового лізингу в сільському господарстві. Економіка та суспільство. 2016. № 6. С. 308—311. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/6_ukr/52.pdf

16. Гаврилюк В.М. Особливості механізму лізингових операцій. Науковий журнал "ScienceRise". 2015. № 6/3 (11). С. 9—14.

References:

1. Korsun, A. S. (2016), "Features of the functioning and development of leasing relations in agricultural enterprises", *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy*, vol. 1, pp.124—127, available at: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0000672821> (accessed 10 April 2026).

2. Trusova, N. V., Tulush, L. D., and Darahan, A. M. (2025), "Theoretical aspects of leasing financing of agricultural business entities", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 71. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-108>.

3. Pashchenko, Y. (2020), "State and prospects of functioning of the market of leasing services in agriculture", *Agricultural and Resource Economics*, vol. 6 (2). <https://doi.org/10.51599/are.2020.06.02.06>.

4. Ross, S. A., Westerfield, R. W., and Jaffe, J. (2019), *Corporate Finance*, 12th ed, McGraw-Hill Education, New York, USA, available at: <https://www.amazon.com/Corporate-Finance/dp/1260091872> (accessed 10 April 2026).

5. Onofri, L., Trestini, S., Mamine, F., and Loughrey, J. (2023), "Understanding agricultural land leasing in Ireland: a transaction cost approach", *Agricultural and Food Economics*, vol. 11(1), article 6, available at: <https://doi.org/10.1186/s40100-023-00239-6>.

6. International Finance Corporation (2020), "Leasing in Development: Guidelines for Emerging Markets," Washington, DC, available at: <https://www.ifc.org> (accessed 15 April 2026).

7. Food and Agriculture Organization of the United Nations (2022), "Agricultural Finance and Leasing for Small and Medium Enterprises." Rome. Available at: <https://www.fao.org> (accessed 15 April 2026).

8. European Bank for Reconstruction and Development (2022), "Leasing Sector Development Report", available at: <https://www.ebrd.com> (accessed 15 April 2026).

9. Andros, S. V. (2024), "Financial and credit instruments for ensuring the development of agro-industrial enterprises in the conditions of post-war recovery of Ukraine", *Economic Journal of Odessa Polytechnic University*, vol. 4, pp. 45—52, available at: <https://economics.op.edu.ua/ejoru/2024/No4/5.pdf> (accessed 15 April 2026).

10. Tarasenko, N. V. (2000), *Ekonomichniy analiz diialnosti promyslovoho pidpriemstva*, [Economic analysis of the activities of an industrial enterprise], LBI NBU, Lviv, Ukraine.

11. Mnykh, Ye. V. (2003), *Ekonomichniy analiz*, [Economic Analysis: Textbook], Tsentr navchalnoi literatury, Kyiv, Ukraine.

12. Savytska, H. V. (2007), *Ekonomichniy analiz diialnosti pidpriemstva* [Economic analysis of enterprise activities: a textbook], 3rd ed, Znannia, Kyiv, Ukraine.

13. Havryliuk, V. (2021), " Scoring model as a method of assessing solvency", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 27. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-22> (accessed 15 April 2026).

14. OTP Leasing Ukraine (2025), "Agricultural leasing in 2025: opportunities for financing agribusiness" available at: <https://otpleasing.com.ua/press/vse-pro-agrolizyng-u-2025-rotsi/> (accessed 16 April 2026).

15. Havryliuk, V. M. (2016), "Features of the development of insurance of financial leasing risks in agriculture", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 6, pp. 308—311.

16. Havryliuk, V. M. (2015), "Features of the leasing mechanism", *ScienceRise*, vol. 6/3 (11), pp. 9—14.

Отримано редакцією журналу / Received: 20.04.26

Прорецензовано / Revised: 30.04.26

Дата публікації / Published: 12.05.26